

- X. Надання допомоги студентам у пошуку внутрішньої мотивації. Вони мають генерувати свої власні мотивації.
- XI. Установлення високих, але досяжних цілей. Студенти мають прагнути до певного рівня володіння українською мовою й бути впевнені, що з вашою допомогою досягнуть цього рівня.
- XII. Відстеження й фіксація прогресу. Студентам може бути важко побачити, наскільки далеко вони зайшли у вивченні мови, особливо якщо воно дається нелегко. Тому необхідно вербально озвучувати прогрес кожного студента, показуючи йому, чого він досягнув.
- XIII. Установлення зворотного зв'язку і створення умов для вдосконалення. Особливо важливо це в умовах дистанційного навчання. Допоможіть студентам не втратити мотивацію й позитивне ставлення до вивчення мови. За можливості, укажіть їм вектори саморозвитку.

Вищенаведені практичні пропозиції гарантують підвищення мотивації студентів до швидкого й якісного оволодіння іноземною мовою в адаптивному середовищі.

Список використаної літератури

1. Carol A. Ames. What teachers need to know [Електронний ресурс] // http://www.unco.edu/cebs/psychology/kevinpugh/motivation_project/resources/ames90.pdf.
2. Gary N. Chambers. Motivating Language Learners. Modern Languages in Practice 12 / N. Gary. – Clevedon : Multilingual Matters Ltd, 1999. – 245 p.
3. <http://dspace.nuft.edu.Ua/jspui/bitstream/123456789/15565/1/1.pdf>.
4. Michael Rost. Generating Student Motivation. Michael Rost Series Editor of World View [Електронний ресурс] // www.longman.com/worldview.
5. Артюшина М.В. Методи і прийоми мотивування і стимулювання навчальної діяльності студентів / М.В. Артюшина // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – 2013. – Вип. 3. – С. 25-32. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/VZhDU_2013_3_7.pdf.
6. Бим И.П. Обучение иностранным языкам: поиск новых путей / И.П. Бим // Иностранные языки в школе. – 1989. – №1. – С. 19-26.
7. Бланк Т.В. Формування позитивної мотивації як фактор успіху навчальної діяльності молодших школярів / Т.В. Бланк // Початкове навчання та виховання. – 2009. – №16. – С. 2-10.
8. Дубовицкая Т. Д. К проблеме диагностики учебной мотивации / Т. Д. Дубовицкая // Вопросы психологии. – 2005. – № 1. – С. 73-78.
9. Равчина Т.С. Діяльність викладача вищої школи у контексті сучасної філософії освіти / Т.С. Равчина // Вісник Львівського університету. – Серія педагогічна. – 2009. – Вип. 25, ч. 3. – С. 11-22.
10. Тригуб І.П. Мотивація при вивченні іноземної мови студентами економічних спеціальностей немовних ВНЗ / І.П. Тригуб [Ел.ресурс].
11. Фридман Л.М. Психологический справочник учителя / Л.М. Фридман, И.Ю. Кулагина. – М. : Просвещение, 1991. – 288 с.

ПРОБЛЕМИ Й ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Саричев Л.П., Супруненко С.М., Сухомлин С.А., Савченко Р.Б., Панасенко С.М.

Українська медична стоматологічна академія

Проаналізовано проблеми вищої медичної освіти, запропоновано перспективні підходи до підготовки студентів медичних закладів вищої освіти як стратегічного напрямку розвитку медичної науки. Акцентовано на важливості безперервного професійного розвитку викладачів. Визначено ключові напрями розвитку практичної підготовки медичних кадрів та імплементації світових стандартів освіти.

Ключові слова: медицина, освіта, навчальний процес.

The problems of higher medical education are analyzed, perspective approaches to the training of students of higher medical institutions as a strategic direction of medical science development are offered. Emphasis is placed on the importance of continuous professional development of teachers. The key directions of development of practical training of medical personnel and implementation of world standards of education are defined.

Key words: medicine, education, educational process.

Освіта – це основа розвитку особистості, запорука процвітання суспільства, нації, держави. Надання якісної, доступної освіти для широких верств населення є визначальним чинником соціально-економічного, культурного й наукового розвитку держави. Рівень розвитку науки – це стратегічний ресурс, який примножує потенціал нашої держави та її конкурентоспроможність у світі [1;2].

Медична галузь потребує суттєвих реформувальних заходів для покращення медичної допомоги і змін у якості підготовки медичних кадрів. Реформа медичної галузі неможлива без змін вищої медичної школи. Державна стратегія має бути спрямована на подальше зростання інтелектуального потенціалу суспільства [3].

Процес оновлення медичної освіти має бути спрямований на поєднання трьох компонентів: держави, медичного університету, лікаря. Таке поєднання дозволить ЗВО виконувати свою функцію – підготовку й формування фахівця вищого ґатунку [3].

Першочерговим етапом реформи має бути вдосконалення медичної освіти. Безумовно, організація університетських клінік є вагомим, перспективним завданням оновлення освітнього процесу. Існування медичних університетів без клініки стало експериментом, який був упроваджений у колишньому СРСР, коли кафедри тимчасово орендували приміщення в лікарнях. В Європейських університетах клінічна кафедра знаходиться в структурі університетської клініки. Лікар, який навчає студентів, також лікує хворих і безпосередньо займається науковою дія-

льністю. Українські реалії далекі від європейських: студенти здобувають здебільшого тільки теоретичні знання замість вирішення складних клінічних випадків. Інколи колишній інтерн тільки теоретично може виконати ту чи іншу маніпуляцію і навіть нема мови про складні дослідження й оперативні втручання. За відсутності університетської клініки університет має укласти десятки контрактів із лікарнями для підготовки майбутніх лікарів. Клінічні кафедри в нинішньому стані – це кімнати в підвалах і кабінети в коридорах лікувальних закладів, позбавлені прав і можливостей займатись лікувальною й науковою діяльністю [4].

Постановою Кабінету Міністрів від 27 лютого 2019 р. №95 схвалено стратегію розвитку медичної освіти в державі. Стратегію й її реалізацію розраховано на 10 років. Вона передбачає підвищення якості освіти, забезпечення й удосконалення післядипломної підготовки фахівців різних спеціальностей, збільшення фінансування всіх гілок медицини, якісний менеджмент і стимулювання розвитку наукових досліджень.

Сучасний педагог, який викладає в університеті, має досконало знати іноземну мову. Це дає йому змогу користуватися новітніми здобутками світової медицини й доступ до передових технологій. Користування всесвітньою мережею Інтернет дає можливість миттєвого доступу до бібліотек університетів світу, де містяться терабайти корисної інформації, до перегляду наукових відеороликів і проходження онлайн-курсів. Це дозволяє здобувачам вищої освіти оцінити й перевірити свою валізу знань, провести самооцінювання, спілкування з викладачами й студентами інших вишів [7].

Викладач має бути обізнаний у новітній інформації про діагностичні здобутки у світі, тактику лікування тих чи інших хвороб. Це все підвищує рівень підготовки студентів і безперервний професійний розвиток спеціалістів. Зміст підготовки фахівців університетом визначається галузевими стандартами вищої освіти, а зміст вищої освіти медичного спрямування реалізується в єдиних підходах до освітньо-кваліфікаційних характеристик і освітньо-професійних програм на етапах додипломної й післядипломної підготовки фахівців в університетах [6].

Безперервний професійний розвиток лікарів необхідний для викладачів медичних ЗВО. Щоб викладати студентам, потрібно самому бути обізнаним у останніх досягненнях медицини, брати участь у онлайн-семінарах, проходити стажування в провідних університетах світу. Тому необхідність реформування медичної галузі посилюється закономірністю подолання суперечностей, які наявні в сучасній системі медичної освіти. Оскільки українська медична галузь перебуває в тривалому процесі реформування, повноцінне використання університетських клінічних баз має бути пріоритетним напрямом для опанування студентами важливих фахових компетенцій і необхідних практичних навичок на додипломному й післядипломному етапах навчання [6;8;9].

Освітнє середовище генерує модель поведінки між лікарем і пацієнтом, яку студенти спостерігають у навчальному закладі, беруть приклад із викладачів, своїх кураторів. Фахівці вважають, що освітній процес має на 90% відповідати науково-педагогічному потенціалу вишу, його матеріальній і навчально-методичній базі [10; 12].

Висновки. Якість освіти необхідно покращити шляхом ефективної організації навчального процесу; упровадження в практику передових наукових розробок медицини й педагогіки; створення сучасної матеріально-практичної бази університету, що дає повну автономію й незалежність від медичних закладів; забезпечення високим професіоналізмом викладачів, які можуть швидко адаптуватись до потреб сьогодення.

Список використаної літератури

1. Роль управління кадровими ресурсами у покращенні результатів діяльності системи охорони здоров'я України : посібник / Представництво Європейської комісії в Україні. Київ, 2009. 72 с.
2. Концепція стратегії ВООЗ "Досягнення здоров'я для всіх" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.moz.gov.ua/ua>
3. Ісаєва О., Шумило М. Оновлені стандарти освіти лікарів – фахівців нової генерації. Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology. VI (72). Issue 174. 2018. P. 10-14.
4. Медична освіта в світі та Україні: додипломна освіта, післядипломна освіта, безперервний професійний розвиток : навчальний посібник для викладачів, магістрів, аспірантів, студентів / Ю. Поляченко та ін. – К. : Книга плюс, 2005. – 384 с.
5. Ісаєва О. Професійна цілісність і чесність майбутніх лікарів. Педагогічні науки : збірник наукових праць. Вип. LXXII. Т. 2. Херсон : Вид-во видавничий дім «Гельветика», 2016. С. 81-84.
6. Ісаєва Т. Класифікація професійно-личностних компетенцій вузовського преподавателя. Преподаватель высшей школы в XXI в. : материалы Международной научно-практической интернет-конференции. Сб. 4. Ростов-на-Дону : Рост. гос. ун-т путей сообщения. С. 15-21.
7. Дем'яненко Н. М. Світові тенденції розвитку вищої освіти: диверсифікація магістратури / Н. М. Дем'яненко // Проблеми освіти. – 2010. – № 63. – С. 18-23.
8. Корсак К. В. Вища освіта і підготовка кадрів в умовах надходження четвертої цивілізаційної хвилі / К. В. Корсак // Проблеми освіти. – 2012. – № 70, ч. II. – С. 108-113.
9. Кульбашна Я. А. Формування професійної компетентності майбутніх фахівців із стоматології: теоретичні й методичні основи : монографія / Я. Я. А. Кульбашна. – К. : Компас, 2014. – 416 с.
10. Луговий В. І. Ідентифікація складу і структури компетентностей: ключова умова підвищення ефективності викладання та оцінювання результатів у вищій школі / В. І. Луговий, О. М. Слюсаренко, Ж. В. Таланова // Вища освіта України. – 2011. – Т. 1, № 3. – С. 9-15. – (Темат. вип. «Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технології»).
11. Моніторинг якості освіти: світові досягнення та українські перспективи / [за заг. ред. О. І. Локшиної]. – К. : К.І.С., 2004. – 128 с.
12. Залилов Р. Ю. Уровневая система подготовки по медицинским специальностям в России и США на примере Новгородского и Массачусетского университетов / Р. Ю. Залилов, А. Босхомджиев, Н. А. Лебедева // Вестник Новгородского гос. ун-та. – 2011. – № 64. – С. 32-34.